

SO (THAVUNG) GRAMMAR

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF DOCTOR OF PHILOSOPHY (LINGUISTICS)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2008

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

ไวยากรณ์ภาษาโซ(ทะวึง) SO (THAVUNG) GRAMMAR

ปริศนาพร ศรีสาคร 4536427 LCLG/D

ปร.ด. (ภาษาศาสตร์)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: สุวิไล เปรมศรีรัตน์, Ph.D., โสภนา ศรีจำปา, Ph.D.,
ปัทมา พัฒนพงษ์, Ph.D., ชลธิชา บำรุงรักษ์, Ph.D.

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นการศึกษาภาษาโซ (ทะวึง) ซึ่งเป็นภาษาที่จัดอยู่ในสาขาเวียดติกของตระกูลย่อยมอญ-เขมร ตระกูลออสโตรเอเชียติก ปัจจุบันภาษานี้จัดเป็นภาษาใกล้สูญ ชั้นที่ 7 ซึ่งกลุ่มรุ่นเด็กแทบจะไม่ใช้ภาษาของตนเองแล้ว ส่วนกลุ่มผู้ใหญ่ที่พูดภาษาได้ก็มีจำนวนน้อยมาก ประมาณ 100 คนเท่านั้น วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เพื่อบรรยายไวยากรณ์ภาษาโซ (ทะวึง) ทางด้านระบบเสียงและระบบประโยคเพื่อเป็นการเก็บบันทึกข้อมูลสำหรับภาษาเล็กและใกล้สูญนี้ โดยเก็บและตรวจสอบข้อมูลจากเจ้าของภาษาที่บ้านหนองแวงและบ้านหนองม่วง ตำบลปทุมวาปี อำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร ในช่วงปี พ.ศ.2548-2550 ในเรื่องของการวิเคราะห์ระบบเสียง นั้นใช้การฟังเป็นหลักและได้นำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (PRAAT computer program) มาช่วยวิเคราะห์ลักษณะน้ำเสียงเพื่อเสริมความถูกต้องจากการฟังอีกทางหนึ่งด้วย ส่วนระบบประโยคใช้ ทฤษฎีแทกมีมิก (Thomas, 1993) ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาด้านระบบเสียงพบว่า แม้ภาษาโซ (ทะวึง) จะมีลักษณะน้ำเสียงซึ่งเป็นลักษณะของภาษากลุ่มมอญ-เขมร แต่ยังพบลักษณะเปรียบเทียบของระดับเสียงในคำบางคู่ในการสนทนาแบบไม่เป็นทางการ ลักษณะนี้อาจเป็นผลทำให้ภาษาโซ (ทะวึง) พัฒนาเป็นภาษาที่มีวรรณยุกต์ในอนาคต ส่วนด้านระบบประโยคของภาษา มีการปรับเปลี่ยนไปคล้ายระบบภาษาไทย-ลาวมากขึ้น การเรียงคำโดยปกติเป็นแบบประธาน กริยา กรรม พบคำยืมและคำไวยากรณ์จากภาษาไทย-ลาวเป็นจำนวนมากทั้งในกลุ่มผู้พูดสูงอายุและกลุ่มเด็ก มีการใช้ระบบการเติมวิภัติปัจจัยน้อย ภาษาโซ (ทะวึง) จัดได้ว่าเป็นภาษาใกล้สูญเนื่องจากเป็นภาษาที่อยู่ในช่วงของการเปลี่ยนแปลงอีกทั้งจำนวนผู้พูดภาษาได้ก็มีจำนวนน้อยลงอย่างต่อเนื่อง

246 หน้า

SO (THAVUNG) GRAMMAR**PREEDAPORN SRISAKORN 4536427 LCLG/D****Ph.D. (LINGUISTICS)****THESIS ADVISORS: SUWILAI PREMSRIRAT, Ph.D.,
SOPHANA SRICHAMPA, Ph.D., PATTAMA PATPONG, Ph.D.,
CHOLTICHA BAMROONGRAKS, Ph.D.****ABSTRACT**

This thesis is a description of So (Thavung), a language in the Vietic branch, Mon-Khmer subfamily, Austroasiatic family. Currently, So (Thavung) is classified as a Stage-seven endangered language on Fishman's Graded Intergenerational Disruption Scale (GIDS). The younger So (Thavung) rarely speak their language and the fluent speakers are estimated at 100. The objective of the study was to describe So (Thavung) grammar including phonology and syntax in order to document this small and endangered language. The data was gathered and rechecked from the So (Thavung) at Nong Waeng and Nong Muang villages, Patumwapi subdistrict, Song Dao district, Sakon Nakhon province during the period 2005-2007. In data analysis, auditory judgment was applied for phonological analysis, together with the PRAAT computer program for the acoustic measurement on registers. Thomas' (1993) tagmemic model, on the other hand, was the main tool adopted for the syntactic analysis of the language.

The phonological findings of the study show that though So (Thavung) is described as having a typical Mon-Khmer register contrast, some pairs of pitch contrast are also found in some casual speech. This may result in So (Thavung) becoming tonal in the future if the main feature of voice quality is completely lost. As for the syntax of the language, it has been modified and become more like Thai-Lao syntax. The typical word order is subject-verb-object. Many Thai-Lao loanwords including grammatical words have been found both in the speech of the elderly and young people. In addition, the affixation is not productive anymore. So (Thavung), in conclusion, is considered to be endangered due to its status as a language in transition and the declining number of fluent speakers.

KEY WORDS: SO (THAVUNG)/ GRAMMAR/ ENDANGERMENT

246 pp.